

Anders Jansson: ...min romans

Das verlassene Mägdlein

Text: Eduard Mörike

Musik: Hugo Wolf

Det börjar med fyra takter i pianot. Naket. Fallande. Någon är sorgsen...

Det är före gryningen, innan tupparna gal, innan stjärnorna släckes. En tjänsteflicka säger att hon måste stiga upp före de andra och göra eld. Ordet Måste kommer två gånger på betonad taktdel. Muss, muss...

Men varför är hon så ledsen?

Det är något från drömmen nyss, något hon glömt, bara dess stämning dröjer kvar. Finns hos henne, och i den tunna tråden av musik.

Den vänder mot en varmare klang i ett kort mellanspel. Hon sitter framför elden, ser in i flammorna, värmer sig. Försjunken i vemod.

Med en oerhörd häftighet kommer insikten över henne: Plötsligt minns hon drömmen. Den trolöse pojken som svikit henne. Under två versrader är allt i uppror, vilt, i text och musik. Men den faller saka tillbaka i den elegiska stämningen, tårarna väller fram.

Så sitter hon där innan dagen ens grytt och önskar att den redan var över. I pianot hör vi konturerna av det elegiska motivet, ännu mera avskalat. Och så lämnar vi henne där hon sitter i eldskenet med ansiktet vått av tårar.

Ett litet mästerverk är denna tavla av den övergivna flickan. En bild i ord, och i musik som med minsta möjliga medel förstärker och kommenterar texten, ger ram, miljö och flickans innersta i förspel och mellanspel. En miniatyr att alltid minnas för dess pregnans och för det medlidande den väcker hos oss.

Früh, wann die Hähne krähn,
Eh' die Sternlein schwinden,
Muss ich am Herde stehn,
muss Feuer zünden.

Schön ist der Flammen Schein,
Es springen die Funken,
Ich schaue so hinein,
in Leid versunken.

Plötzlich, da kommt es mir,
Treuloser Knabe,
Dass ich die Nacht von dir
Geträumet habe.

Träne auf Träne dann
Stürzet hernieder,
So kommt der Tag heran -
O ging' er wieder.